

Handel i gastronomia w województwie świętokrzyskim w 2020 r.

29.11.2021 r.

↓ 16,5%

Spadek sprzedaży detalicznej
(ceny bieżące)

W 2020 r. w województwie świętokrzyskim w relacji do stanu sprzed roku zanotowano najwyższy w skali kraju spadek sprzedaży detalicznej. Zmniejszyła się również wartość sprzedaży hurtowej (o 8,0%), a przychody z działalności gastronomicznej uległy zmniejszeniu o ponad 1/3. Znacznemu ograniczeniu uległa sieć sklepów (o 576 placówek) i targowisk sezonowych (o 253). Zmniejszyła się również liczba działających na terenie województwa stacji paliw (o 26 placówek) i placówek gastronomicznych (o 24).

Na koniec 2020 r. w województwie świętokrzyskim wśród 120,1 tys. podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON aż 26,2% (najwyższy udział w kraju) stanowiły jednostki zaklasyfikowane do sekcji G – Handel; naprawa pojazdów samochodowych¹. Z kolei udział podmiotów należących do sekcji I – Zakwaterowanie i gastronomia² ukształtował się na poziomie 2,7%. W relacji do 2019 r. nieznacznie zmniejszył się odsetek podmiotów z sekcji Handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 0,7 p.proc.), a udział jednostek z sekcji Zakwaterowanie i gastronomia zwiększył się o 0,1 p.proc.

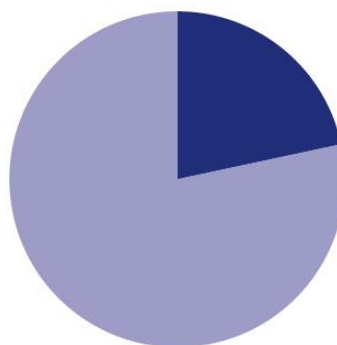
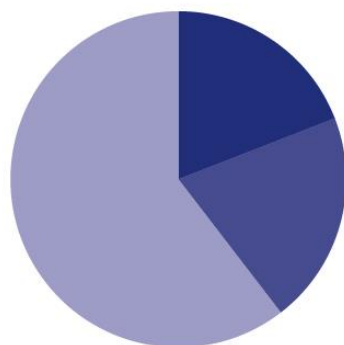
W 2020 r. w województwie świętokrzyskim wśród 120,1 tys. podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON prawie 30% stanowiły jednostki zaklasyfikowane do sekcji Handel; naprawa pojazdów samochodowych

Wykres 1. Struktura wybranych podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON według działów PKD w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Handel; naprawa pojazdów samochodowych

Zakwaterowanie i gastronomia

- handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych
- handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
- handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi

- zakwaterowanie
- działalność usługowa związana z żywnością

¹ Pełna nazwa sekcji - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

² Pełna nazwa sekcji - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Wśród przedsiębiorstw, dla których podstawowym rodzajem działalności był handel i naprawa pojazdów samochodowych, przeważającą grupę (60,4%) stanowiły przedsiębiorstwa zajmujące się handlem detalicznym (z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi) – 19,0 tys. podmiotów. Z kolei w ramach sekcji Zakwaterowanie i gastronomia znaczący udział miały jednostki działające w zakresie usług związanych z żywnością – 2,6 tys. podmiotów (78,4%).

Zarówno w sekcji Handel; naprawa pojazdów samochodowych, jak i Zakwaterowanie i gastronomia, przeważająca liczba przedsiębiorstw należała do sektora prywatnego (odpowiednio 99,7% i 98,3% ogółu podmiotów danej sekcji).

W 2020 r. z uwagi na rozprzestrzenianie się pandemii COVID-19 działalność wielu podmiotów usługowych w tym handlowych, a w szczególności jednostek związanych z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, była czasowo ograniczana, co niekorzystnie wpłynęło na roczne wyniki finansowe tych podmiotów.

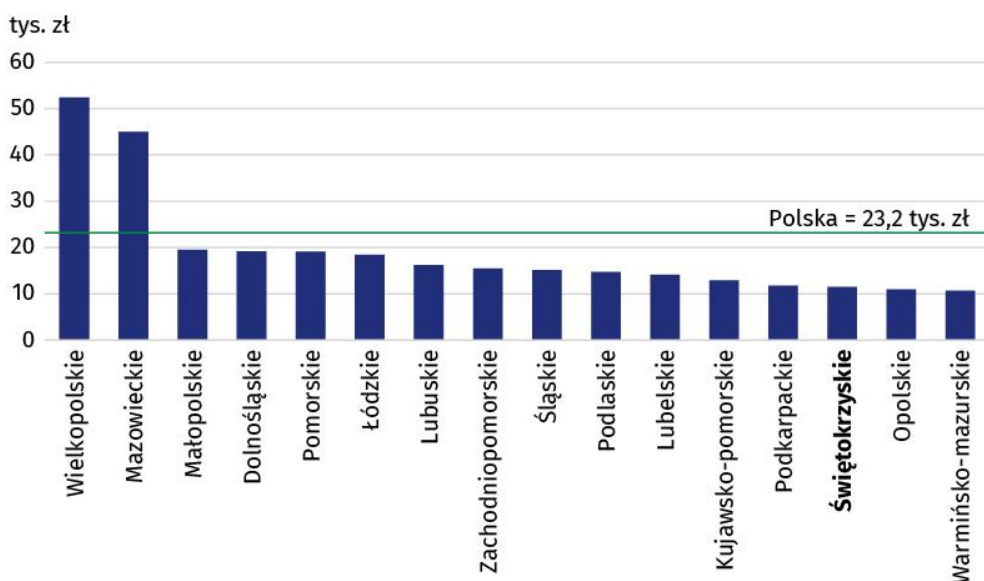
Sprzedaż detaliczna

W 2020 r. wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących; łącznie z podatkiem VAT) w województwie świętokrzyskim zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe wyniosła 14,2 mld zł (1,6% wartości sprzedaży detalicznej ogółem w Polsce) i była o 16,5% niższa niż w 2019 r. (w kraju spadek na poziomie 2,9%).

Znacząco zmniejszyła się również wartość sprzedaży detalicznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (o 16,0%) i w 2020 r. wyniosła 11510 zł. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w województwie wielkopolskim – 52456 zł (ponad czteroipółkrotnie więcej niż w województwie świętokrzyskim), a najniższą w warmińsko-mazurskim – 10729 zł. Przeciętnie na 1 mieszkańca Polski przypadało 23221 zł.

W 2020 r. wartość sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez świętokrzyskie przedsiębiorstwa zmniejszyła się w skali roku o blisko 17% (najwyższy spadek w kraju)

Wykres 2. Sprzedaż detaliczna na 1 mieszkańca według województw w 2020 r.

Z ogólnej wartości sprzedaży detalicznej 54,3% (7,7 mld zł) zrealizowały przedsiębiorstwa handlowe (bez placówek gastronomicznych) o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Ponad połowę wartości sprzedaży detalicznej zrealizowały przedsiębiorstwa handlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Wykres 3. Struktura sprzedaży detalicznej towarów^a w 2020 r. (ceny bieżące)

a Przedsiębiorstwa prowadzące działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Największy udział w sprzedaży detalicznej, zrealizowanej przez analizowaną grupę przedsiębiorstw, miała sprzedaż towarów nieżywnościowych (64,2%), a najmniejszy sprzedaż napojów alkoholowych (3,9%).

W relacji do 2019 r. w przedsiębiorstwach handlowych, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, nieznacznej zmianie uległa struktura sprzedaży detalicznej. Wzrósł udział towarów żywnościowych i napojów bezalkoholowych (o 1,7 p.proc.), natomiast zmniejszył się udział towarów nieżywnościowych oraz napojów alkoholowych (odpowiednio o 1,1 p.proc. i 0,6 p.proc.).

Sieć handlowa

Na koniec 2020 r. na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonowało 9,3 tys. sklepów oraz 267 stacji paliw. Ich liczba w skali roku zmniejszyła się odpowiednio o 5,8% oraz 8,9%. W kraju w tym samym okresie zanotowano nieco niższy spadek (liczba sklepów zmniejszyła się o 4,0%, a stacji paliw o 6,3%).

Największy udział w sprzedaży detalicznej miała sprzedaż towarów nieżywnościowych

W relacji do 2019 r. liczba sklepów działających na terenie województwa świętokrzyskiego zmniejszyła się o 576 placówek

Tablica 1. Sklepy według formy organizacyjnej i stacje paliw^a
Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2019	2020	2019=100
Sklepy	9870	9294	94,2
domy towarowe i handlowe	7	7	100,0
supermarkety	203	213	104,9
hipermarkety	15	14	93,3
sklepy powszechne	192	183	95,3
sklepy wyspecjalizowane	964	911	94,5
pozostałe sklepy ^b	8489	7966	93,8
Stacje paliw	293	267	91,1

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

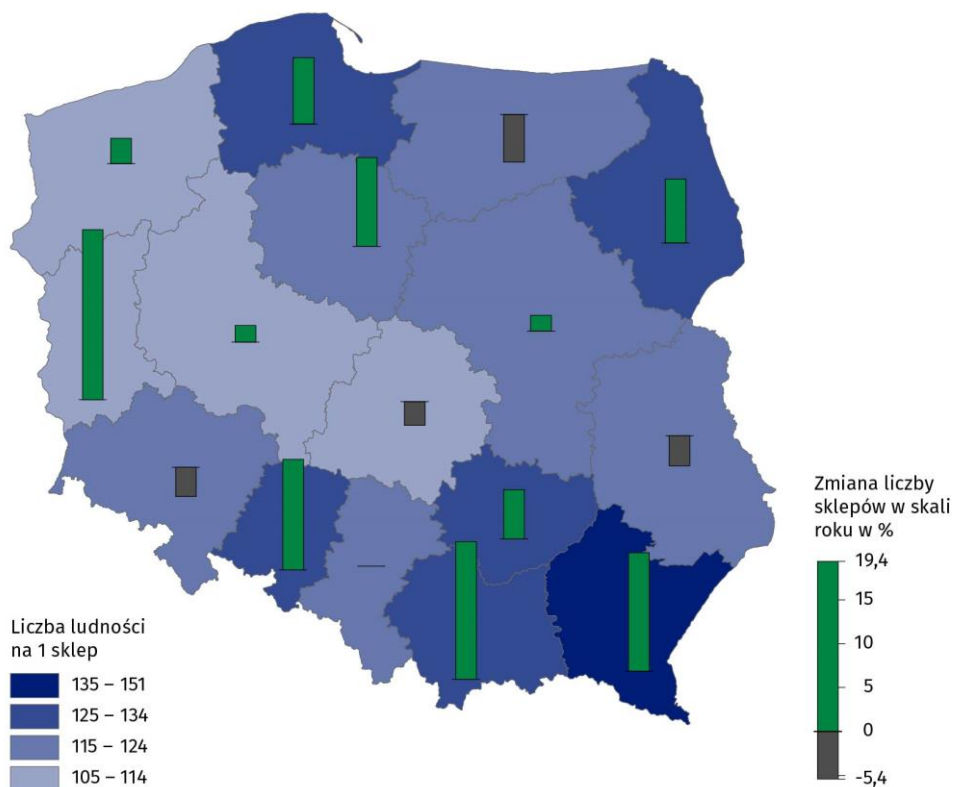
Wraz ze spadkiem liczby sklepów, zmniejszeniu uległa również ich łączna powierzchnia sprzedażowa, która w 2020 r. wyniosła 960,9 tys. m², co w relacji do 2019 r. oznacza spadek o 2,8%.

Zwiększyła się liczba osób przypadających na 1 sklep (wzrost o 5,6%) z poziomu 125 osób w 2019 r. do 132 w 2020 r. (w kraju – 120; wzrost o 4,3%). W układzie regionalnym największy wzrost analizowanego wskaźnika wystąpił w województwie lubuskim (o 19,4%), a najwyższy spadek zanotowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 5,4%).

Zwiększyła się liczba osób przypadających na 1 sklep (z poziomu 125 osób w 2019 r. do 132 w 2020 r.)

Mapa 1. Sklepy według województw w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

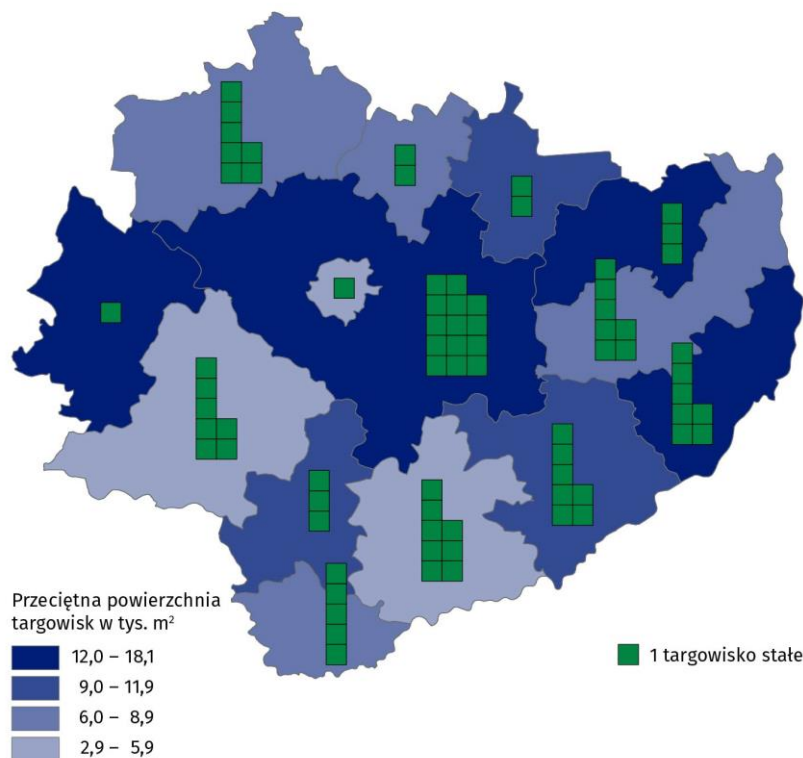
Najwięcej sklepów (podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób) działało w branży pozostałej (31,0% ogółu sklepów), a następnie w branżach: ogólnospożywczej (26,5%), piekarniczo-ciastkarskiej (8,7%) oraz odzieżowej (8,2%). Najmniej zaś placówek (udział poniżej 1,0%) działało w branżach: owocowo-warzywnej, rybnej, z wyrobami tekstylnymi, napojów alkoholowych oraz w branży księgarskiej i artykuły piśmienne.

Wraz ze spadkiem liczby stacji paliw zmniejszeniu uległo ich zagęszczenie w województwie. W 2020 r. na 1000 km² powierzchni przypadało 23 stacje paliw (w kraju - 26), podczas gdy w 2019 r. - 25. W układzie regionalnym największe zagęszczenie zanotowano w województwie śląskim (73 stacje paliw na 1000 km² powierzchni), a najmniejsze w województwie warmińsko-mazurskim (11).

Targowiska

Na koniec 2020 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowane były 74 targowiska stałe (w 2019 r. - 75), w tym 72 z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej. Ogólna powierzchnia targowisk wyniosła 785,5 tys. m² (wobec 783,0 tys. m² w 2019 r.), w tym powierzchnia sprzedażowa - 585,4 m². Na obszarze targowisk stałych dokonywano transakcji w 2,7 tys. stałych punktach sprzedaży drobnodetalicznej, wśród których 586 działało codziennie.

Mapa 2. Targowiska stałe według powiatów w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Najwięcej targowisk stałych (14) zlokalizowanych było na terenie powiatu kieleckiego

Uzupełnieniem stałej sieci targowiskowej były targowiska sezonowe, których liczba w 2020 r. zmniejszyła się do 221 obiektów (spadek o 53,4%).

W relacji do 2019 r. roczne wpływy z opłaty targowej (na targowiskach stałych i sezonowych) zmniejszyły się o 9,5% i wyniosły 11,3 mln zł, co stanowiło 7,4% ogółu wpływów z opłaty targowej w Polsce. W przekroju powiatowym największe wpływy z opłaty targowej zanotowano w powiecie sandomierskim (5,9 mln zł), co stanowiło ponad połowę ogółu wpływów z tego tytułu w województwie. Z kolei najwyższy spadek, w relacji do 2019 r., wystąpił w mieście Kielce, gdzie wpływy z opłaty targowej zmniejszyły się aż o 82,4%.

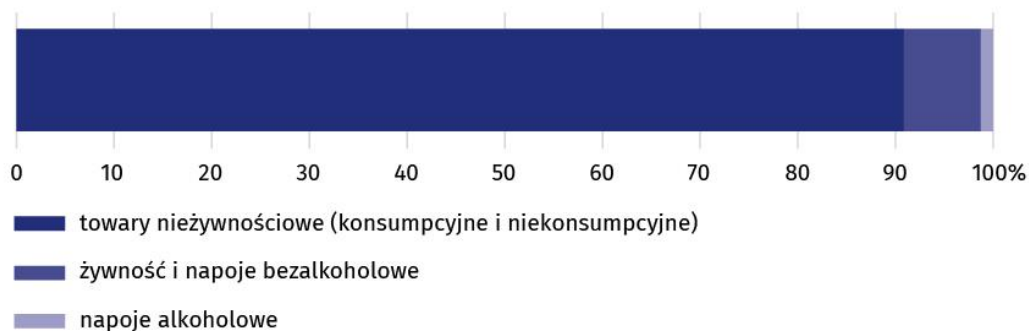
W 2020 r. roczne wpływy z opłaty targowej stanowiły ponad 7% ogółu wpływów z tego tytułu w Polsce

Sprzedaż hurtowa

Wartość sprzedaży hurtowej (w cenach bieżących; łącznie z podatkiem VAT) zrealizowanej w 2020 r. przez przedsiębiorstwa handlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosła 15,3 mld zł (1,3% ogółu wartości sprzedaży hurtowej w Polsce) i zmniejszyła się w stosunku do 2019 r. o 8,0%. W kraju w tym samym okresie odnotowano spadek na poziomie 0,9%.

Wartość sprzedaży hurtowej zrealizowanej przez świętokrzyskie przedsiębiorstwa zmniejszyła się w skali roku o 8,0%

Wykres 4. Struktura sprzedaży hurtowej^a w 2020 r.

W strukturze sprzedaży hurtowej dominowała sprzedaż towarów nieżywnościowych

a Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W strukturze sprzedaży hurtowej, podobnie jak w latach poprzednich, dominowała sprzedaż towarów nieżywnościowych (90,9%). W relacji do 2019 r. spadkowi uległ udział sprzedaży żywności i napojów bezalkoholowych o 1,3 p.proc., natomiast wzrósł udział towarów nieżywnościowych (o 0,8 p.proc.) i napojów alkoholowych (o 0,4 p.proc.).

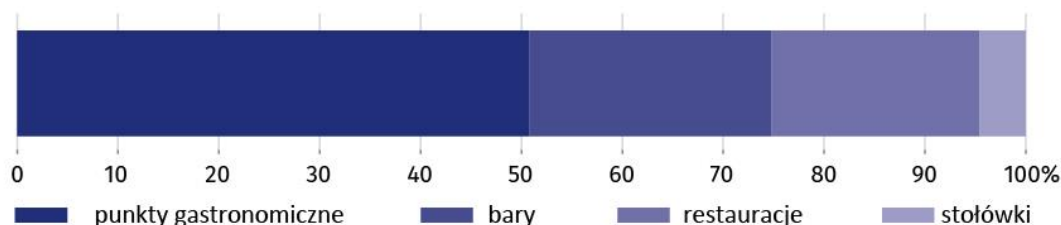
W prezentowanych grupach towarów, spadek wartości sprzedaży hurtowej zanotowano w grupie żywność i napoje bezalkoholowe oraz towary nieżywnościowe (odpowiednio o 20,8% i 7,1%). Z kolei wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych zwiększyła się w skali roku o 40,3%.

Gastronomia

Liczba placówek gastronomicznych (stałych i sezonowych) w województwie świętokrzyskim (przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób) na koniec 2020 r. wyniosła 567, co oznacza, że w skali roku zmniejszyła się o 4,1%. W porównaniu z 2019 r. znacząco zmniejszyła się liczba barów i restauracji (spadek odpowiedni o 11,7% i 10,0%). Z kolei liczba punktów gastronomicznych wzrosła na przestrzeni roku o 2,9%.

Wykres 5. Struktura placówek gastronomicznych^a w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Ponad połowę działających w województwie świętokrzyskim w 2020 r. placówek gastronomicznych stanowiły punkty gastronomiczne

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W strukturze placówek gastronomicznych dominowały punkty gastronomiczne, stanowiąc 50,8% ogółu placówek w województwie (najwyższy odsetek wśród województw).

Przychody z działalności gastronomicznej zrealizowane przez analizowaną grupę przedsiębiorstw z terenu województwa świętokrzyskiego wyniosły 373,6 mln zł (1,9% wartości przychodów z działalności gastronomicznej w Polsce) i były niższe o 37,1% w porównaniu z 2019 r. (w kraju spadek na poziomie 33,9%).

We wszystkich rodzajach działalności gastronomicznej, w stosunku do 2019 r., zanotowano spadek przychodów, przy czym największy dotyczył przychodów ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 43,5%). Znacząco zmniejszyły się również przychody z produkcji gastronomicznej (spadek o 37,1%).

W skali roku przychody z działalności gastronomicznej zrealizowane przez świętokrzyskie placówki zmniejszyły się prawie o 40%

Tablica 2. Przychody z działalności gastronomicznej^a (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2019	2020	2019=100
	w mln zł		
Przychody ogółem	593,6	373,6	62,9
z tego:			
towary handlowe (bez napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych)	30,8	21,2	69,0
produkcja gastronomiczna	536,0	337,1	62,9
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	24,8	14,0	56,5
pozostała działalność	2,0	1,3	65,9

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Przychody z działalności gastronomicznej, osiągnięte przez podmioty z liczbą pracujących powyżej 9 osób, to przede wszystkim przychody z produkcji gastronomicznej (90,2% ogółu wartości przychodów z działalności gastronomicznej w województwie). Udział pozostałych grup przychodów wahał się między 5,7% w przypadku przychodów ze sprzedaży towarów handlowych a 0,4% dla przychodów z pozostałej działalności.

Ponad 90% ogółu przychodów z działalności gastronomicznej stanowiły przychody z produkcji gastronomicznej

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Kielcach
Dyrektor Agnieszka Piotrowska-Piątek
Tel: 41 249 96 00

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 41 249 96 23

 www.kielce.stat.gov.pl

 [@Kielce_STAT](https://twitter.com/Kielce_STAT)

 [@UrządStatystycznywKielcach](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywKielcach)

Powiązane opracowania

[Rynek wewnętrzny w 2020 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych/Handel i Gastronomia](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Sklep](#)

[Targowisko](#)

[Placówka gastronomiczna](#)

[Sprzedaż detaliczna towarów](#)

[Sprzedaż hurtowa](#)